

Intervijas

Intervija ar Līvānu basketbola komandas galveno treneri Edgaru Cimarū

1. Kā Jūs domājat, vai Latvijā notiek manipulācijas ar sporta sacensībām?

Agrāk ir bijuši, bet šobrīd par sacensību rezultātu ietekmēšanu vai kādām problēmām ar totalizatoriem nekas nav dzirdēts.

2. Kā Jūs domājat, vai dažādas manipulācijas ar sporta sacensībām ir izplatītas citās valstīs? Kurās valstīs visvairāk?

Protams, ASV, kur sportā apgrozās lielākas naudas summas un sportistu konkurence ir lielāka, manipulācijas ar sporta spēlēm ir diezgan izplatīta. Pasaulē zināms, ka Āzijas reģionā izplatīti nelegālie totalizatori.

3. Kāds, Jūsaprāt, ir sporta veids, kurā manipulācijas ar sporta sacensībām ir visizplatītākās un kurā sporta veidā dopinga lietošana ir visizplatītākā?

Manipulācijās, manaprāt, varētu būt futbols, bet dopingū visvairāk lieto, sporta veidos, kas saistīti ar "svariem".

4. Vai savā sportista karjerā Jums kāds ir piedāvājis iesaistīties manipulācijās ar sporta sacensībām?

Man nav bijusi tāda pieredze.

5. Vai savā sportista karjerā Jums kāds ir piedāvājis lietot dopingū?

Nē, karjeras laikā ar to neesmu saskāries.

6. Vai Jums ir zināms kāds sportists, kas iesaistīts vai kuram ir piedāvāts iesaistīties jebkādas manipulācijās ar sporta sacensībām?

Jā, bijušais mūsu komandas spēlētājs Artūrs Suhanovs.

7. Kāds, Jūsaprāt, ir iemesls, kāpēc sportisti piekrīt dažādām manipulācijām ar sporta sacensībām?

Nezinu, amatieru līmenī droši vien nauda.

8. Kas, Jūsaprāt, ir nosodāmāks: dopinga lietošana, vai manipulācijas ar sporta sacensībām?

Nosodāmas ir abas rīcības, bet sliktāk ir tad, kad sportists netic pats sev un saviem spēkiem un ir gatavs riskēt ar savu veselību, lietojot dopingū, lai būtu labākais. Trakākais ir tas, ka ne visi dopinga lietotāji iegūs 1.vietas... ir taču pieķerti sportiski, kas nebūtu nav pirmie, vai tas ir tā vērts?

9. Kādi sodi jāpiemēro sportistiem, kas iesaistās manipulācijās ar sporta sacensībām vai dopinga lietošanā?

Esošā kārtība – sportista diskvalifikācija, bet kā pieredze rāda, ar šie lēmumi laika gaitā var tikt mainīti, kā tas bija A. Suhanova gadījumā. Es tomēr domāju, ka šie pārkāpumi ir sodāmi ar saukšanu pie kriminālatbildības.

10. Kas, Jūsaprāt, ir jādara, lai samazinātu manipulāciju ar sporta sacensībām izplatību un dopinga lietošanu?

Līvānu komanda, pēc rūgtās pieredzes ar A. Suhanova gadījumu, vairāk paļaujas uz saviem spēkiem un savu iespēju robežās apskata sociālos tīklus, pēta spēļu ierakstus un seko katra spēlētāja darbībai laukumā. Ja parādās aizdomīgas situācijas, tās tiek pārrunātas ar spēlētājiem un kluba vadību.

Intervija ar FIBA licencēto tiesnesi Ingu Baumanī

1. Kā Jūs domājat, vai Latvijā notiek manipulācijas ar sporta sacensībām?

Latvijā nav īpaši izplatīta problēma, vismaz basketbolā.

2. Kā Jūs domājat, vai dažādas manipulācijas ar sporta sacensībām ir izplatītas citās valstīs? Kurās valstīs visvairāk?

Citās valstīs manipulācijas ir izplatītākas, bet man grūti izcelt kādu konkrētu valsti.

3. Kāds, Jūsaprāt, ir sporta veids, kurā manipulācijas ar sporta sacensībām ir visizplatītākās un kurā sporta veidā dopinga lietošana ir visizplatītākā?

Svarcelšanā un visāda veida individuālajos sporta veidos.

4. Vai savā sportista karjerā Jums kāds ir piedāvājis iesaistīties manipulācijās ar sporta sacensībām?

Nē. Tiesnešiem tiek rīkotas dažādas apmācības un semināri, jo regulāra tiesnešu apmācība ir svarīga, lai mēs kvalitatīvi spētu vērtēt sportistu darbību. Apmācībās cita starpā arī tiek pieminēta sacensību rezultātu ietekmēšana, bet pats ar šādu parādību neesmu saskāries ne kā spēlētājs, ne kā tiesnesis. Nav bijuši gadījumi, kad kāds mani mēģinātu ietekmēt vai piedāvātu atlīdzību, lai es ietekmētu kādas spēles rezultātu.

5. Vai savā sportista karjerā Jums kāds ir piedāvājis lietot dopingus?

Nē, neviens nav piedāvājis, laikam esmu garlaicīgs (smejas).

6. Vai Jums ir zināms kāds sportists, kas iesaistīts vai kuram ir piedāvāts iesaistīties jebkādas manipulācijās ar sporta sacensībām?

Nē, personīgi nav zināms, bet kādreiz bija skandāls par spēļu sarunāšanu, kurā bija iesaistīti vairāki latviešu spēlētāji.

7. Kāds, Jūsaprāt, ir iemesls, kāpēc sportisti piekrīt dažādām manipulācijām ar sporta sacensībām?

Nauda varētu būt galvenais iemesls, bet var gadīties arī, ka spēlētājs, piemēram, tiek šantažēts, lai mainītu spēles gaitu.

8. Kas, Jūsaprāt, ir nosodāmāks: dopinga lietošana, vai manipulācijas ar sporta sacensībām?

Abas rīcības ir nosodāmas, jo abos gadījumos tā ir sava veida mānīšanās, bet sportā tam nav vietas.

9. Kādi sodi jāpiemēro sportistiem, kas iesaistās manipulācijās ar sporta sacensībām vai dopinga lietošanā?

Tā kā neesmu ar šīm darbībām dzīvē saskāries, man ir grūti spriest par šo jautājumu. Iespējams pietiek ar esošo regulējumu..

10. Kas, Jūsaprāt, ir jādara, lai samazinātu manipulāciju ar sporta sacensībām izplatību un dopinga lietošanu?

Pastiprināti pievērtu uzmanību šai problēmai, mainīt likumdošanu, nosakot lielākas sankcijas par šiem pārkāpumiem.

Intervija ar boksa un kikboksa treneri Josifu Kovči

1. Kā Jūs domājat, vai Latvijā notiek manipulācijas ar sporta sacensībām?

Protams, ka notiek. Tāpat kā visā pasaulē. Latvija šajā ziņā nav izņēmums. Arī boksā, ir redzētas sarunātas cīņas. Piemēram, sportists mača gaitā vinnē 9 no 10 raundiem, bet pirms pēdējā 10 raunda atsakās turpināt cīņu teiksim rokas savainojuma dēļ. Ja šis bokseris neatteiktos, bet turpinātu boksēties ar vienu roku, viņš noteikti uzvarētu cīņu. Tas liek aizdomāties par šādu maču godīgumu, bet pierādīt protams to nevar. Tāpat diezgan liela problēma ir tankošana cīņās reitingu palielināšanai, kad pretinieks jau ir saņēmis naudu tikai par ierašanos, nav ieinteresēts cīnīties un pat necenšas uzvarēt. Bieži vien pats sportists pat nenojauš, ka pretinieks pat necentīsies. Grāmatā lasīju, ka pat Muhamedam Ali ir bijušas sarunātas cīņas. Latvijas Kikboksinga federācija pirms sacensībām rīko seminārus, kuros stāsta par sacensību sarunāšanu var piemērot kriminālatbildību. Stāsta arī par dopinga, piemēram, ja sportists tiks pieķerts dopinga lietošanā, tad kopā ar viņu tiks diskvalificēts arī viņa treneris.

2. Kā Jūs domājat, vai dažādas manipulācijas ar sporta sacensībām ir izplatītas citās valstīs? Kurās valstīs visvairāk?

Ārzemēs šī problēma ir, daudz, daudz izplatītāka, it sevišķi „sporta lielvalstīs”. Jau minēju Muhameda Ali gadījumu.

3. Kāds, Jūsaprāt, ir sporta veids, kurā manipulācijas ar sporta sacensībām ir visizplatītākās un kurā sporta veidā dopinga lietošana ir visizplatītākā?

Manuprāt, milzīga problēma ar to ir dažādās svaru zālēs un fitnesa klubos. Tur dažādi cilvēki, diezgan atklāti pat nepazīstamiem cilvēkiem piedāvā gan atļautus, gan aizliegtus preparātus, Bet ir taču jādomā ar galvu! Jābūt trakam, lai pirktu jebkādu pulverīšus no „rokām” trenāžieru zālēs, jo ir tik daudz nezināmo – kas tas par cilvēku, kas tas par uztura bagātinātāju, vai bundžā tiešām ir tas, kas rakstīts uz etiķetes, vai tajā nav aizliegtu vielu utt., jo tu riskē ar savu veselību. Nesaprotu šos cilvēkus, kuri tā riskē. Protams boksā, tāpat kā citos sporta veidos, ir sportisti, kas lieto dopinga.

4. Vai savā sportista karjerā Jums kāds ir piedāvājis iesaistīties manipulācijās ar sporta sacensībām?

Nē tādu piedāvājumu nav bijis. Iespējams, kad biju jauns un piedalījies sacensībās, bija cits laiks un arī totalizatori nebija izplatīti.

5. Vai savā sportista karjerā Jums kāds ir piedāvājis lietot dopinga?

Man pašam nē, bet pieļauju, ka ir sportisti, kas lieto. Tas nenotiek atklāti, bet dažreiz var nojaust par kādu aizliegtu vielu lietošanu, jo cilvēks, piemēram, kļūst pārlietu agresīvs. Es

nekādus pulverišus neatzīstu un savā sporta klubā sportistiem, vienalga vai viņi ir profesionāļi vai amatieri, atļauju lietot tikai ūdeni.

Man te uz klubu brauc visādi darboņi, kas piedāvā dažādus uztura bagātinātājus, bet es viņiem saku – man tagad 10 km krosa treniņš, jūs varat skriet kopā ar mani un izstāstīt par šī līdzekļa priekšrocībām. Nevienš vēl nav piekritis skriet. Varbūt esmu vecmodīgs, bet uzskatu, ka var lietot kādus vitamīnus tikai tad, kad tev to ir izrakstījis ārsts.

6. Vai Jums ir zināms kāds sportists, kas iesaistīts vai kuram ir piedāvāts iesaistīties jebkādās manipulācijās ar sporta sacensībām?

Nezinu, bet ir redzētas aizdomīgas cīņas. Ja pretinieks ir pārāk vāji sagatavojies, tad boksā ir ļoti grūti padoties, tā lai nepamana. Tas sanāk tikpat „nepamanāmi”, kā ja futbolists pēkšņi skrietu ar bumbu uz saviem vārtiem un raidīto to savos vārtos.

7. Kāds, Jūsaprāt, ir iemesls, kāpēc sportisti piekrīt dažādām manipulācijām ar sporta sacensībām?

Kā jau teicu, tas, piemēram, boksā varētu notikt dēļ reitinga punktiem. Droši vien arī naudas dēļ, jo boksā tomēr tiek ieguldīti lieli privātie līdzekļi.

8. Kas, Jūsaprāt, ir nosodāmāks: dopinga lietošana, vai manipulācijas ar sporta sacensībām?

Dopings tevi it kā padara labāku ar negodīgu pieeju cīņai. Ja tiek konstatētas sarunātas sacensības, tas mazina turpmāko interesi par šo sportu. Abi šie pārkāpumi var neatgriezeniski ietekmēt sporta reputāciju. Latvijā jau tā boksā un kimboksā ir tikai pāris sportisti, kas var savākt pilnu arēnu. Abi ir pārkāpumi ir slikti. Manuprāt, sportā jābūt godīgam, savādāk zūd paša sporta jēga, un to arī cenšos iemācīt bērniem, kuri trenējas manā klubā.

9. Kādi sodi jāpiemēro sportistiem, kas iesaistās manipulācijās ar sporta sacensībām vai dopinga lietošanā?

Papildus kriminālsodam arī jāpiemēro ilga diskvalifikācija no sporta. Lai šādi cilvēki neatgrieztos sportā ne kā sportisti, ne kā treneri vai konsultanti.

10. Kas, Jūsaprāt, ir jādara, lai samazinātu manipulāciju ar sporta sacensībām izplatību un dopinga lietošanu?

Visas tās vielu lietošanas būtu jāaizliedz. Ja es būtu Latvijas sporta ministrs, tad es censtos aizliegt dopinga lietošanu.

Intervija ar hokejistu Mārtiņu Roštoku

1. Kā Jūs domājat, vai Latvijā notiek manipulācijas ar sporta sacensībām?

Jā, domāju, ka ir un ar laiku tas kļūs arvien izplatītāka. Arvien populārāki kļūst dažādi totalizatori, bet sportisti ir azartiski cilvēki. Turklāt var vilināt „viegla naudas” nopelnīšana.

2. Kā Jūs domājat, vai dažādas manipulācijas ar sporta sacensībām ir izplatītas citās valstīs? Kurās valstīs visvairāk?

Citās valstīs manipulācijas ir izplatītākas, jo lielāka valsts, jo vairāk sportistu. Ik pa laikam parādās informācija par manipulācijām, piemēram, Krievijā. Bet Krievijā vispār ir citi likumi...

3. Kāds, Jūsaprāt, ir sporta veids, kurā manipulācijas ar sporta sacensībām ir visizplatītākās un kurā sporta veidā dopinga lietošana ir visizplatītākā?

Komandas spēļu sporta veidos vairāk ir izplatītas narkotikas, piemēram, kokaīns, nekā anaboliskie steroīdi, tāpēc ka gadījumos, kad sportists nepārvalda spēles rīkus (nūju, ripu, bumbu utt.), ja viņš nav „gudrs spēlētājs” un „neredz laukumu”, vai neizprot spēles situāciju, to ar dopingu, uzlabot nevar. Ar spēku, ātrumu vai izturību vien mūsdienās nepietiek. Par NHL hokejistu atkarību no dažādām zālēm un narkotikām ir bijuši vairāki raksti un pat filmas par hokeja „policistiem” (kaušļiem, kuru uzdevums ir fiziski iebaidīt un ietekmēt otras komandas spēlētājus, tajā skaitā arī to komandu „policistus”). Šie „policisti” paši dzīvo bailēs un stresā, jo zina pret ko nākamajā dienā jāspēlē un jākaujas. Lai cik tu esi liels un stiprs, pretī var nākt tikpat stiprs, bet varbūt stiprāks un lielāks „policists”. Kā lai šādā vakarā aizmiegt? Tāpēc, lai atslēgtos tiek lietotas dažādas zāļu, alkohola un narkotiku kokteiļi.

4. Vai savā sportista karjerā Jums kāds ir piedāvājis iesaistīties manipulācijās ar sporta sacensībām?

Nē, nav piedāvāts.

5. Vai savā sportista karjerā Jums kāds ir piedāvājis lietot dopingus?

Nē piedāvājis nav. Ir gan sastapti cilvēki fitnesa zālēs, kurus redzot, uzreiz var saprast, ka tie nav dabīgi iegūti muskuļi., karjeras laikā ar to neesmu saskāries. Mums ārsti deva dažādus vitamīnus un uztura bagātinātājus, pasniedza teiksim proteīna kokteiļi, bet neviens tā sastāvu nepārbaudīja, jo uzticējās. Nebija arī gadījumu, kad kāds būtu iekritis dopinga pārbaudēs. Tātad nekas aizliegts netika dots

6. Vai Jums ir zināms kāds sportists, kas iesaistīts vai kuram ir piedāvāts iesaistīties jebkādas manipulācijās ar sporta sacensībām?

Nē, konkrēti nevienu nezinu, bet par dopingus lietošanu biju dzirdējis saistībā ar to lietu olimpiskajās spēlēs, kad divus latviešus diskvalificēja.

7. Kāds, Jūsaprāt, ir iemesls, kāpēc sportisti piekrīt dažādām manipulācijām ar sporta sacensībām?

Nauda. Ne visi sportisti saņem labas algas, bet ģimene jābaro un var sanākt tā, ka neko citu darīt, kā spēlēt hokeju vai futbolu sportists neprot. Tāpēc mēģina gūt labumu šādā veidā. Turklāt tagad totalizatori piedāvā likmes uz pirmo iemetienu, vai noraidījumu un šādu spēles ietekmēšanu ir grūti pamanīt. Retāk tā varētu būt slava, ja manipulējot var uzvarēt kādu turnīru.

8. Kas, Jūsaprāt, ir nosodāmāks: dopinga lietošana, vai manipulācijas ar sporta sacensībām?

Abi divi nebūtu pieļaujami.

9. Kādi sodi jāpiemēro sportistiem, kas iesaistās manipulācijās ar sporta sacensībām vai dopinga lietošanā?

Kriminālatbildība par spēļu sarunāšanu ir, to pašu varētu noteikt par dopinga pārdošanu. Kriminālatbildība par dopinga lietošanu būtu strīdīga sankcija,

10. Kas, Jūsaprāt, ir jādara, lai samazinātu manipulāciju ar sporta sacensībām izplatību un dopinga lietošanu?

Par manipulāciju, iespējams, būtu jāpārbauda, kādas likmes uz sacensībām liek sportistu ģimenes locekļi vai draugi. Vairāk jāizglīto paši sportisti, jo viņiem ir jāsaprot iespējamās dopinga lietošanas sekas. Narkotikas jau ir aizliegtas ar krimināllikumu... Varbūt atkarībā no dopinga veida, jānosaka kriminālatbildība par tā izplatīšanu.